

مسکن شادان

سر ۶ ۱ ۳۰ ۳ ۱ ۳ ۱

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته‌ای مجموعه اسلامی در

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ح . اشرف ادیب

جلد ۱-۸

۱۹ رجب ۱۳۳۰ پنجشنبه ۲۱ خزیران ۱۳۲۸

عدد ۱۸-۲۰۰

مقالات

نافع سیاحتلر :

سلانیک زراعت غزته سی یازیجی و ییلمکچیلرینک

سیاحتلری مناسبتیلر

هربرده ، باخصوص بزم کبی کشفیات علمییه و مخترعات مدنییه دن یک آز حصه دار اولان مملکتلرده ؛ علمی ، فنی ، صناعی و زراعی سیاحت هیئتلرینک ایفا ایدمچکلی وظیفه تنویرییه نك اهمیت و فوائدنی ایضاح ایتمه لزوم بیلر یوقدر ظن ایدرم .

محاورمز بولنان اقوام ، عرفانلریله ، حرفت و صنعتلریله یوقدر ایلری کیتمش ؛ بر مملکتک عروق حیاتییه سی دیمک اولان یوللری ، شمندوفرلری و مراکب بحریه لریله وطنلرینک اک هجرا ، اک ایزبه کوشه لرینه قدر نورلر ، معرفتله صاحبقدمه بولنش اولدقلری حالده ؛ ینه هر سنه معین زمانلرده کویلره ، قصبه لره زراعی ، صناعی هیئت علمیله کوندرمکدن ، مخترعات فنییه دن کویلیرلری خبردار ایدمچک مشهرلر آچمقدن مستغنی اوله میورلر .

برماتی یشانه جق منابع حیاتییه تجارت ، زراعت و صناعت کبی مبدل مسکلدردر .

ایجابات محلییه کوره بر مملکتده بوسلکله نه قدر ایلری کوتوریلورسه افراد ملت واونک نتیجه سی اوله رق او مملکتده اودرجه رفاه و سعاده مظهر اولور .

ایشسزک و احتیاج کبی انسانلرک مغنیات و اخلاقی چوروتن سائقلر بر طرف ایدلرسه افراد بالمجبوریه یا کدیش غایه لر تعقیبنه قوییلور و سیاسیات و احتراصاتک آغوش سفینه آتیلیرلر . نتیجه ده مملکتده سکون و آسایش مختل اولور .

دائما عطالت عرقیه ، سفالت ملییه نتاج ایدر .

اک فیاض طور اقلره ، اک مساعده تجارت لیانلرینه مالک اولان وطنمیزک احوال زراعی و تجاریه سنه ، ادخالات و اخراجاته عائد ایستاتستیک جدوللری تدقیق ایدیلرسه انسانک توپلری اورپه ریر .

اومدهش رقم حصورنده بلا اختیار (نه اوله جغز ؟) سؤال مخوفنی ایراد ایتمه دن کنندنی آله مز .

مریج وادیسی ، الجزیره و آسیای صغری کبی هر بری بر چوق مملکتلره ذخیره انباری وظیفه سنی ایفا ایدم بیلرچک قدر منبت و فیضدار بی پایان طور اقلره مالک اولان ترکیانک خارجدن حبوبات جلبنه مجبور قالدینی حقیقی قارشوسنده ؛ استقبالی دوشونن هر وطن پرور ، تیره ملیدر .

مملکتتمزده احوال زراعییه نك نه حالده اولدیغنی آکلامق ایچون آناتولی ایچلرینه قدر کیتمه لزوم بیلر یوقدر .

قوة انباتیه واعتدال اقلیمیسی ایله مشهر بولنان از میر ولایتی

داخلنده اوفاق بر سیاحت زحمتنه قاتلانیلورسه قلبی پارچه لایان یک الیم حقایقه کسب اطلاع ایدیلر بیلور :

حفظ الصحیه عدم رعایت ، نقصانی تغذی ، فرط عطالت و سفالت کبی بی امان اسباب تحت تأثیرنده عرقک انهزاله ، طور اقلرک عقامته محکوم ، منبت واحملرک چور اقلغه ، فیضدار اووالرک ، صتمه و امراض مختلفه اوجانی اولان بر بطاقلق حاله کیرمش اولدقلری کورینور . فرنسکلره (Il est fort comme un turc) — بر ترک قدر توانا (طرزنده بر ضرب مثل ایراد ایتدیرن اسکی تورکلرک بوکونکی حفیدلری جلیر ، ضعیف بنیه لی ، چارپیق ، قانبور بر حاله کلدکلری ، حیاتک اک جوال دورلرنده بیلر بیتابی سفالتک از یجی پنجه لری آلتنده زبون قالمقدن قورتیلر مامش اولدقلری یک عیان مشاهده اولنور . بومدهش حقیقتلر قارشوسنده لرزه دار تالم اولماق انسان ایچون ممکن اوله ماز .

حالبوکه بوکنجلر دینج ، توانا ، یولاد کیمکلی ، متین عضله لی ، تناسب اعضایه مالک برر قهرمان اولغه نامزد ایدیلر . وراثت والجای محیط بونی اقتضا ایدردی .

وقتیله معمور و آبادان اولان ، ملیونلرجه انسانلری بسلیه چک قدر فیضدار و منبت بولنان بوطور اقلرده بوکون وحشی اولتلدن ، خدای نابت دیکنلردن باشقه برشی کورولمور .

اراضی نك قسم کلیسی بوسورتله معطل قالمش اولقله برابر کویلیرلرک بوس بوتون زراعتی امال ایتمش اولدقلرینه حکم ایتمکده طوغری اوله مز . بیچاره کویلی وبالخاصه کویلی قادینی ساعات حیاتی تماماً اراضینک زرعه حصر ایتمش کیدر . کیجه کوندوز بو اوغورده چالیشیر چابالار . فقط واسفاکه مساعیدنک بیکده بری نسبتنده مستفید اولمق سعادتندن دائماً محروم قالیر .

اومتصل دیدینیر ، چابالار ، پارچالانیر ، اوغراشیر ؛ فقط هیچ بروقت یوقسوللقدن ، سفاالتدن ، احتیاجدن قورتیلر مز .

کویلی دائماً بورجلیدر . هر سنه ؛ دهالده ایتمه دن اول ؛ محصولنک بر قسمنی صائمق مجبوریتنده در . محترکلرک بر باز یجه سی ، دهال طوغریسی مطیع بر بنده سیدر .

تفه جی بو بیچاره نی ایسته دیکی کبی صافار . انصاف و مرحمت دینیلن مزایادن صویلمش اولان بومحتکر ، ابلیس پسند خدعه لر سایه سنده پنجه قانونه چارچمقدن ده امین اولدیغندن فائض مرکب و یوزده یوز حسابیله زواللی کویلی به بر قاق غروش ویرر . جاهل کویلی بی سفاقت واسرافه تشویق ایدر واقراض وعدنده بولنور . چونکه کویلینک منبت بر تارلاسی ، محصولدار بر باغچه سی ویا اولدجه منتظم بر خانه سی واردر . محترک بوخانه نی ، او اراضی نی کوزینه کسیدر مش اولدیغندن ایچ ایتک املنده در .

اراضی نك معطل ویا صووک درجه آز استفاده بخش بر حاله کله سی ، کویلی او قدر دیدیندیکی حالده مساعیدنک آنجق یوزده بری

نسبتند استفاده ایتمی، اصول زراعتی عدم وقوفدن، بوکی محترک لک انصافسزلغندن، صروق حیاتیهمزی استیلا ایدن عطالت ولا قیدیدن آلات زراعیه جدیددن استفاده ایتک لزومی تقدیر ایده مامکدن، خلاصه جهالت مطلقه دن نشأت ایتکده اولدینی شبهه سزدر.

جهانک هرکوشه سسندده اصول زراعت بوس بوتون دیکشمش، انسانلرک آز زحمتله چوق ایش کوره بیلملری، چوق استفاده ایتلری تأمین ایده جک لایعد آلات و ادوات اختراع ایدلمش اولدینی حالده بونلرک کافه سندن بی خبر بولنان بیچاره کویلی حالا قرون اولی به مخصوص طرز قدیمدن آیریه مامشدر.

چونکه بوکی اختراعاتدن خبردار دکلدرد. خبردار اولانلرده نه صورتله استعمال ایدیه جکلری، تطبیقلرندن نه قدر چوق فائده کوره جکلری بیلمزلر و بیله مزلر.

رتک اوکوز تدارکنه بیله مساعد اولمیان فقر حالی بو آلتلرک اشتراسه برمانه تشکیل ایدر.

کویلینک سسی وغیرتی ممکن اولدینی قدر ثمره دار ایتدیره جک، اوندده حیات فعاله نیک انکشافنه خادم اوله جق شی، ارباب فن ومتخصصینک عملی بر صورتده وقوع بوله جق تلقیناتلریدر.

اهالیسی لایقی درجه ده تنور ایتامش اولان مملکتلرده وظیفه تنویری بی یالکز حکومته براتق طوغری بر حرکت اوله مزل. افراد ملتدن فکراً، عرفاناً، صناعة مترقی اولان ذوات ده وجداناً بو وظیفه مهمه ایله مکلفدر.

وظیفه نیک قدسیتی تقدیر ایدن ذوات اتحاد ایدره ال برلکیله ایفای تنویره غیرت ایدرلرسه ایقاع ایدیه جک تأثیر، حاصل اوله جق نتیجه ده بالطبع ده درین ودها زیاده ثمره دار اولور.

بزه شو سطرلری یازدیران سائق سلانیک غزته لرند کوردیکمز براعلاندر. بو اعلانده سلانیکده نشر ایدلمکده اولان ذراعت غزته سی یازیلر و بیله کیچیلرینک «آناطولی» وقوع بوله جق سیاحت فنیه لرندن بحث اولئیور.

سیاحتک غزته لرده اعلان و تصویر ایدلیکی وجهله وقوع بوله. جغنده تردایده مدیکمز دن، بیلمدیکمز، طانیق شرفه مظهر اوله مدیغمز بو حیتی وطنداشلرک تشبثاتی غیاباً آلقیشلامقدن کندی میزی آله مدق. ارباب وقوف واختصاصدن مرکب بر هیئتک آناطولی اراضیسی اوزرنده وقوع بوله جق سیاحت و تدقیقلرندن پک نافع نتیجه لاستیصال ایدیه جکنی امید ایتکده حقلی یز. سلانیک مدحت پاشا صنایع مکتبی صوک صنف افندیلرینکده بوسیاحت اشتراک ایده جکلری بیان اولئیور که بو خصوص هیئتک مقصد مبعجانی بر قات ده اعلایتمکده در.

آناطولیده چالیشمغه نامزد اولان بو کنج لک بر قسمی دمیرجی و بر قسمی ده ماکنیست ایشلر.

جسم وطنک برر فعال عضولری اولان بو کنج لک کورکی وصنعتلرندن مملکتک نه قدر مستفید اوله جقنی تصویره لزوم کورم.

هیئت اعضای کرامی سلانیکدن باشلایه رق از میر، بروسه، قونی، انقره، قسطنونی، سیواس، صامسون وسینوبه اوغرادقندن صکره استانبول طریقله سلانیکه عودت ایده جکلر ایش.

هیئتک اوغرادینی یرلرده حسن قبوله مظهر اوله جکلری طبعییدر. تمنی ایدلم که: اهالیز هیئتک قونفرانس لرندن، عملی تجارب و تاقیناتندن ممکن اولدینی قدر چوق استفاده ایتک غیرت ایتسون، کوره جکلری آلات و ماکنه لک لزوم وفوایدینی تقدیر، صورت استعماللری اؤکره نرک تدارکارینه چالیشسونلر.

سیاحت هیئتک اهالی به کویسترمک و کوزلری اوکنده ایشاتمک اوزره برلکده کورتوره جکی رنجبر آلات و ماکنه لری شونلردن عبارتدر:

تخم تمیزله مک ایچون قابور ماکنه سی

چی سوتک یاغنی آیریر ماکنه

کونده یوز یتمش کیله مصر دانه لر ماکنه

تره یاغنی آیریر ماکنه

تره یاغنی قاللری ویک یول یاییق

کیریمه یاغنی ایچون رودساق بوللی

طیرمق

روز کارسز یرلرده خرمن صاوورمق ایچون ماکنه

باغله و آغا جلره علاج سریمک ایچون طولومبه

باغله کوکورت سریمک ایچون یکی یول کوروک

درلو درلو آرته زبیه ن بورغولری

خرمن ماکنه موده لی

روز کارله ایشلر طولومبه موده لی

آقار صولری کندی کندینه یوقاری به چیقاریر صوترازیسی موده لی

کمیک قیران ماکنه

پانجار ویشیلک طوغرار ماکنه

قیرمه ماکنه سی

صاغلام طوپراق ومعدن آرامق ایچون بورغولر

ایکی اوچ بیک اوقه یوکی بر آدم قالدیرمق ایچون منجیق

کویلر مزل قوللانه بیله جکلری چوراب ماکنه سی

طوکدیرمه ماکنه سی وسائر.

هیئت اعلاننده دیورکه: (کزدیکمز یرلرده اوروپالیرک ایجاد ایتدیکی ماکنه لره یایدق لری ایشلر آکلاتیلوب کویستریله جکی کبی برابر مزده بولنان سینه ما طوغراف ماکنه سیله کزدیریله میه جک درجه لرده بویوک و آغیر اولان ایسلیمی و غازی ماکنه لک نصل ایشلدکلری وجیفته جیلکده نه قدر فائده لر و قولایقلر یایدق لری، یوز الی قولاج دریندن کندی کندینه طوپراق اوستنه چیقان بورغو صولرینی چیقارمغه مخصوص ماکنه لری و بوماکنه لک کچدکلری طوپراق لک نصل اولدینی، شمیدی به قدر آچیلوب کندی کندینه آققده اولان

آرتزه زینه قویورینی ، کیجه یکی ما کنه لرله چالیشان چیفتجیلری
کوستره جکیز .)

اهالی به ایجاب ایدن وصایا و تدابیر فیهی تلقین ، چیفتجیلیکه
عائد آلات و مخترعات جدیددن بعضیلرینک نصل ایشلدکلرینی ونه کبی
فوائد تأمین ایلدکلرینی بالفعل کوستره جکیزینی وعد و اعلان ایدن
بو محترم هیئتک موفقیاتی تمی ایلرز .

م . شمس الدین

جواب :

غالب دده مرحوم حقنده یایلاجق (اختفای ادبی) به دائر کچن هفته
یازدینم مطالعات اوزرینه (حق) غزته سنک بازار ایرته سی کونکی نسخه سنده
بر بوجوق ستونه استناد ایتش بریفین یازی کوردم .

طولومباجی قهوه خانه لرینک پیکه لریدن دکل . کویلی میخانه لرك دستکاه
باشلرندن فیرلاتیلان صدای هذیانی آندیران بوجوقات کومه سنه جواب
ویرمک مجبوریننده بولندینم ایچون خطاباتم دائره نراهتی بران تجاوز ایده جک
اولورسه خوش کوروله سنی قارئین کرامدن استرحام ایلده دکلن صوکرامعارضمه
توجیه کلام ایلده دیرمک

ای شهاب الدین سلیمان افندی !

احتفال ادبی حقنده کی یازیلرله مطلقا بر جواب ویریله جکینی بکلپورسه مده
بونک منطق بر قلندن جیقوب ارباب مطالعاتی افتناع ایده مرسه بیله الزامه
اولسون موفق اولایله جکینی طنز ایدیوردم . مکر آلدانشم ، چونکه قارشیمه
بهاده خفیف ، یوکده آغیر اولان مقاله کز چیقدی . نه ایسه مادام که مأمولک
خلافته - رزاقی زاده نك شیخ کشتی میدانه جیقیشی کی - هله سزلر ، هله
سزلر ! یاهه سیله میدان مقابله به آتیلدیکز . باری سزکله اولسون بر ایکی
سطراق مشافهده بولونالم .

فکر عالیکزجه بعض مرآت حریفلر وارمش که انتفاع واشتهار هوسیه
دین بایراغنک آلتنه التجا ایدر و هر درلو تجدداتی ، هر درلو مقدساتی
اولدرمک ایستهرمش . سلیم ثالثک « بوقیمتدار ، بو بویوک پادشاه متجددک !
باشلادینی تجددقی قیرانلر ، دوت سنه لک حیات مشروطیت مزده وجوده کتیرلک
ایسته نیلن هر شیئه مانع اولانلر بولنرمش که مخاطب معاتبکزده اولنردنمش !
مساعده کزله سویلهیم که بو خصوصده معتاد کزوجهله بر (جیقماز سواق) ه
صاعمشسکز . چونکه موداسی چوقدن کچمش بر اصوله اتباع ایلده بکا (مرتجع)
دیمک ایسته مشسکز که له الحمد والمه آرتیق بویکی اسنادات و تعبیراتک معنای
غرضکارسی آکلاشیلدی ، بو تورلو مستکره طولالری ینه قائللرینک دهان
احتراصدنن باشقه یوتاجق قالمادی .

آمون بونک ! بزم مانع اولدیفمز تجددات و مقدسات نه ایسه بردانه جک
اولسون نمونه کوستره بیلمیسکز ؟ او (تجددات) دیدیککز شیلر ، بعض
زویه لرمنک طبرناقلمرینی اوزاتوب ، صاجلرینی قویورمه سی ، بیقلرینی دیندن
قیرپوب یوزینه پودره و قره م بر تو سورمه سی و یکی آچلمش قیز مکتبلرنده کی
بر طاقم معصومه لره بالورده اوینانان دانس درسلی ویریله سیسی دیمکدر ؟
(مقدسات) تعبیر ایتدیککز متاعلرده سزک سه ویچیلکه دائر یازدیفکز
(جیقماز سواق) له (زنیق) (سهومک صنعتی) وسائره وسائره کبی
فضاحتنامه لر میدر که بزمرنجملر ! اولرک انذارینه ممانعت ایچین قالا و قلم آچالشمشزده
منفعت بولاجفز ، شهرت قازاناجفز دییه (کوچک بینلره ، محدود نظرلره
تحکم ایچین) اوغراشمشز . معلومکز اولسون که بزده منفعت حسی و شهرت هوسی
بولونسه ایدی بجز و نقصانمره رغماً بیله لرك بیلمه لره ، حتی تدقیق و تتبعه
لزوم کورمه لره بر (ادبیات عثمانیه تاریخی) یازاجق و مکتبلره قبول
ایتدیره جک قدر جرأت جهالت کوستره بر درک . لطفاً اعتراف بویورورمیسکز که
بونی یابان بز میز ، یوقسه سزمیسکز ؟

احتفال حرمتکارکز ! علیهنده کی یازیلرله حالت روحیه م کورونویور

وعوامفریب مطالعاتله بارز حقیقلری ، قیرمق ازمک ایستورمش !
اوت . او یازیلرله حالت روحیه م کورونویور و عوامدن دکل ،
اخص الخواص دینه بیله جک بر جوق ذوات عرفانسانک مظهر تقدیری اولویورکه
بو تقدیری شفاهاً و تحریراً اتقی ایتکله مفتخرم . عجبا بوتون بو ذاتلر ، عوامدن
(کوچوک بینلر و محدود نظرلی) ده یالکیز ذات عالیکز می خواصدن ، قوجه
ققالی و دورین باقیشلدیسکز ؟ شو حالده اک بارز حقیقلری قیرمق ، ازمک
ایسته یی بخی اولویورم ، بکا جواب ویرمکه قالفیشانلری ؟

غالب دده نك هویت درویشانه سیله یایاجفکز احتفالاتک نه دن یاقیشیق
آلایه جقنی صوریورسکز . کچنکی مقاله مده یازمشدم ، تکرار ایدیم ودها
آجیق سویله بهیم که غالب دده برمولوی شیخی در . برمولوی خانه داخلنده ،
علی الخصوص (حضرت شارح) کبی بالعموم اهل طریقتجه مکرم و محترم
طانیلان بر ذات شریفک آتیاق اوچنده مدفوندر . اوله بر موقع مبارکده
فرنکجه مراسم اجرا ایتک دیناً حرمتسزک ، طریقه ادبسزک صایلیرده
اولنک ایچین . ان شاء آکلا یایلدیکز ؟

بزده قبر زیارته آجیق و یاخود قویو البسه ایلده دکل ، آبدستله و غیر
کسوه ایلده کیدیلیر دهیشمه اعتراضاً « قویو البسه ایلده کیتک ، بو احتفال
کزینده بولمق آبدسته مانعیدر » دییه صوریورسکز . بنده سزه صوریام :
آجیق ، یاخود قویو البسه ایلده قبر زیارته کیتک آبدسته مانع اولادینی حالده
نیچین البسه نك قویو رنگلیسی و بویون باغینک سیاهنی تخصیص ایتدیکز ؟

چونکه ، فرنکلر بویله یاپار ، چونکه اولنره بکزه مک ، چونکه اصول
و تعامل ملیزمی ده کیشدیرمک ، چونکه (شیطانی ذکا) لرك (ساده نظر
اولانلری اغفال) ایلده آتیره بیله جکلری (مقصد مقدس) ی بوضو رتله میدانه
کتیرمک لازم دکلی ؟

(شبکه کلات) مه طوتولان و (افکار بسیطه) مه محکوم اولانلره
قارشی بو مقصدی « ای زوالی بویوک کله لرله قلبلری جالنان ضافدلر ، بوندن
مقصد یالکیز انتظامدن متولد شکل بدییی محافظه ایتکدر . یالکیز بوقدر »
تفسیریه آکلا تیورسکز . باری بنده اوصافدلره بر خطاب ایدیم :

— ای شهاب الدین سلیمان افندی لطف ایضاحنه اوغرا یوب ده مقصد
مقدسک نه دن عبارت اولدیفنی اوکره نلر ! الله عشقنه شومعقد عبارده دن نه
آکلا دیکز ؟

بویوک لرك حضورینه جیقیلیرکن دوکمه لرك اینیکله ندیکی کبی عثمانلی شاعرلرینک
اک بویوک لرندن بولونان غالب دده نك حضور صرفینه کیده رکن ده (بوشکل
وقور و نجیبه احتیاج وار) مش . (نیچین حسن و عشق مبدع داهینک مقبره
ابد متبوعنه کیده رکن بر وضع احترام) آلتینامالی ایش . داهیا صوکراده
(ددکان ، علمیه به منسوب اولانلرده کنندینه مخصوص رسمی (البسه) ایلده
کله جکلرمش .

یالکیز بویوک ذواتک حضورینه دکل ، بویوک و کبارانه مقامانه بیله کیره رکن
بر وضع احترام آلتیق لازمدر . بونی ادب و تربیه نه دیمک اولدیفنی ادراک
ایله یی هر فرد اعتراف ایدر . فقط او وضع احترامک یرینه کوره اولماسی ده
لازم کلزمی ؟ مثلاً ذات عالیکز شیخ الاسلام افندی حضرتلرینک حضورینه
جیقسه کز بر اجنبی سفیری یاتنه کیریورمشسکز کبی ره وه رانسی یاپارسکز ،
یوقسه تعاملنن نه یی ایجاب ایده رسه اونی ایفایه شتابانی اولورسکز ؟

سز بر مسلمان اولماکز حیثیتیه مثلاً ایاصوفیه جامعنه کیره رکن آتیاق
قابلکزی جیقارمایه مجبورسکز ، هیچ بر وقت پوتینلرکزک اوسقنه ترک
کیمزسکز . فقط الافرانده بر مجلسده پوتینلرکزی جیقارمایه قالفیشه کز سزی
مراسم نا شناسقله اتهام ایلده لره عادتاً مستثقل عمد ایده رلر .

دیمک که هر برک کنندینه مخصوص بر ادبی وارمش که اولنک خلافته حرکت
بی ادبک صایلیرمش .

غالب دده نك - نه دیمک اولدیفنی بر تورلو آکلا یامادیم - (مقبره ابد
متبوعی) عجبا رسمی بر بالو علیمیدر که اورایه کیده بیامک ایچون اوله شکل
وقور و نجیبه احتیاج حاصل اولسون ؟

صوکراده اوتولو دار بانطولونله تک دوکمه لی بونزور کیلمه سنندن
حصوله کله جک شکک نه دن (وقور) و (نجیب) صفتلرینی آلماسی ایجاب